

NAS GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih
 nameščencev in upokojencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne številke 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
 dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina „ 20.—

Četrtna naročnina „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

Oglasi po ceniku.

Uredništvo: Štebi Alojzija, Vič pri Ljubljani, Pod Rožnik številka 296. Rokopisov
 ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le pod-
 pisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednico.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se po-
 šilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja
 je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Vlada se ruši.

Vse politične prilike zadnjih mesecev kažejo, da se bliža konec radikalskega režima, ki je prinesel naši državi toliko škode. Umevno je, da se sedanji absolutisti branijo z vsemi sredstvi izpremembi režima, ker nikomur ni prijetna misel izgubiti moč. Državni uslužbenci bodo gotovo najbolj zadovoljni, kadar bo padla sedanja vlada, ki jim je učinila toliko krivic, pustila jih stradati in umirati, pustila, da so izgubili vse nade v objektivnost in nepristranost najvišje državne korporacije.

Nihče se ne upira temu, da tvorijo vlado politični ljudje, ali vsakdo se mora upirati temu, da stavlja politične interese nad obče državnimi. Naj pridejo sedaj na vlado katerikoli politične stranke, ako ne bodo upoštevale povsem objektivno splošne koristi, jih čaka prav takšen odpor od strani ljudstva, kakor se je pojavil proti radikalnemu režimu. Ali upamo, da bo vsaka nova vlada toliko oprezna, da ne bo istovetila svojih strankarskih interesov z interesi ljudstva in države. Državni uslužbenci pričakujejo od nove vlade predvsem, da bo storila vse, da postane zakon o civilnih državnih nameščenceh dejanje, da bo nemudoma ukrenila vse, da izvrši, kar nam nudi zakon v materialnem pogledu. Toliko mesecev je že zakon v veljavi, ali do danes še ni regulirala vlada vprašanja v razmerju draginskih doklad napram novim stalnim prejemkom. To je najbolj pereče vprašanje, ali očitno ni imela vlada v šestih mesecih časa, da je reši. In kaj bo 1. aprila? Avans je bil dovoljen samo za tri mesece. Ni bil sicer visok, ali pri naši skromnosti nam je bila tudi ta malenkost dobrodošla. Sedanja vlada ne misli drugega, nego to, kako bi sama sebi ohranila življenje in moč. Uslužbenci, ki so toliko grozili, prosili, pisali in govorili, naj delajo to še dalje, ona se boji te vrste protestov. Priznati moramo, da zadene i nas same velika krivda, da je zakon še vedno mrtva črka. Ko je videla vlada našo razcepljenost, naše pohlevne prošnje, je spoznala, da jej nismo nevarni in nas je pustila mirnodušno, da trdimo dalje. Res je, da je stališče državnih uslužbencev napram vladi mnogo težje, kakor je n. pr. stališče kake politične skupine. Politične skupine kupčujejo z vlado, kompenzacija za kompenzacijo, mi se opiramo le na upravičenost svojih zahtev, na zakonite določbe. Da bi moralo biti prav to dvoje najvišje merilo za ugoditev ali neugoditev, s tem, žal, v današnjih časih ne moremo prodreti, v časih, ko je zavlada nemoralna v vsem javnem in privatnem življenju. V časih

moralnega propadanja se je težko boriti s čistimi sredstvi. Doslej smo se borili s čistimi sredstvi in se bomo tudi še v bodoče, ali pomisliti moramo na to, da mora nositi ta sredstva masa organiziranih, zavednih delov, drugače so ta sredstva brezpomembna.

Upanje imamo, da bodo izpremenjene razmere v vladi ugodno vplivale na naše organizacije. Predvsem mislimo na hrvaške organizacije, ki doslej niso kazale one aktivnosti v skupnem boju, kakor bi bilo potrebno. Ako bodo odslej i hrvaški politiki sodelovali v parlamentu, je upravičeno upanje, da bo delovalo to dejstvo ugodno na stališče vsega hrvaškega naroda napram skupnim akcijam. Upravičeno se lahko pričakuje, seveda ob dobri taktiki Glavnega Saveza, da ne bodo naši hrvaški tovariši stali več ob strani, temveč da se bodo čvrsto udeleževali skupnega dela za naše skupne koristi. Ako bo znal Glavni Savez dobro izrabiti položaj, potem lahko zbere vse svoje »raztresene ude« in jih povede k odločilni ataki. Ako bo neroden in ne bo izkoristil psihološkega momenta, bo ostal osamljen in osamljene bodo ostale pokrajinske zveze in s tem seveda brez moči.

Na vsak način je sedanja politična kriza velike važnosti za državne uslužbence. Ako se reši kriza tako, kakor pričakujemo vsi, ki nam je dobrobit države in državljanov na srcu in se zruši sedanji režim, potem imamo polno nad, da bo sedanja opozicija, jutrišnja vlada, ugodila hitro našim zahtevam, saj je ob različnih prilikah nastopala za nje. Potem bo treba od naše strani manjšega napora za to, da se nam uredi gnotne razmere in bo naša sveta dolžnost, da izrabimo proste sile za temeljito reorganizacijo v naših savezih. Ako pa se ohrani sedanji režim in si bo znal umetno podaljšati svoje življenje, potem moramo brez pomislekov zatreti v nas vse, kar nas je preje razdvajalo, in se nemudoma strniti. Za reorganizacijo ne bo ostalo mnogo časa. Ali to nam mora biti vsem jasno, da mora sedanjo razdrapanost nadomestiti brezpogojno medsebojno zaupanje, da mora zaupanje nadomestiti dobro organizacijo.

Z zadoščenjem je treba konstatirati, da se je naša Osrednja Zveza prva zgenila, čeprav pozno, ali pričakujemo, da ne prepozno, in da je iniciativno nastopila v tem vseobčem kaosu med državnimi nameščenci. Ako bo Glavni Savez upošteval vse njene predloge in imel voljo, da jih izvrši, potem smemo upati, da se bo naselilo med nami zopet zaupanje, ki mora roditi močno medsebojno vez solidarnosti.

Naše zahteve pred Narodno skupščino.

Pri razpravi o proračunu vrhovne drž. uprave je govoril 1. marca tudi poslanec Reischer. Dejal je (po nedeljskem »Jutru«) sledeče:

Pet govornikov je že v načelni debati in pri današnji razpravi o tem oddelku dokazalo, da so vsote, ki so vnešene v budžet za drž. nameščence, aktivne in penzionirane, nezadostne. Milijoni, ki se v proračunu nahajajo, bi mogli pri ljudeh, ki niso poučeni o celnem budžetu, vzbuditi mnenje, da je država izdala veliko za te namene. Kateri funkcionarji v državi imajo danes v relaciji z vrednostjo zlata isto plačo, kakor pred vojno? Razven ministrov in narodnih poslancev niti eden! Državni nameščenec je ostal daleč pred mirnodobsko pariteto. Uradnik, ki je imel pred vojno 500 D mesečne plače, in je bil torej že v višjem činu ima danes z vsemi dokladami okoli dva tisoč dinarjev mesečne plače, to je več kot štirikrat manj kakor pred vojno!

Demokratji in ostale opozicijske skupine so poslali v odbor za razpravo uradniškega zakona narodne poslance, ki so vsi drž. uradniki ali penzionisti, radikali pa samo odvetnike, ki niso pokazali nobenega smisla za uradnike. Kajti vse to, kar smo pri svojem delu leta 1922. glede starih penzionistov vnesli v uradniški zakon, niso radikali spodbijali z obširnimi utemeljevanjem, niti navajali razlogov, ki so jih vodili, da glasujejo proti našim predlogom, ampak so vse te paragrafe kratkomalo črtali iz zakona. V zadnjem momentu, ko je bila debata že zaključena, nam ni preostalo nič drugega, da smo s protestom zapustili skupščinsko dvorano. Govornik apelira na narodno skupščino, naj vzame to vprašanje iznova v pretres, ker je to v interesu javnega življenja. Naravnost nedopustno pa je, da imamo v državi razne vrste penzionistov, dinarske in kronске penzioniste. Navaja primer svojega bivšega šefa, uradnika visokega činovnega razreda, gimnazijskega ravnatelja. Ta je dobival pred vojno mesečno pokojnino 600 K in dobiva še sedaj 600 K, odnosno 150 Din, tako da ima danes z vsemi dokladami okrog 1000 Din pokojnine, čeprav je uradnik, ki bi bil po današnjem zakonu v činu brigadnega generala. Neobhodno je potrebno, da se izvede izenačenje in izboljša gnotni položaj teh siromakov. Naša država tako med vsemi državami Evrope najslabše plačuje svoje uradnike in penzioniste.

Za tem je poslanec Reisner energično kritiziral, ker morajo čakati penzionirani uradniki po 6 do 8 mesecev na **določitev pokojnine**. Administracija dela ima v tem oziru naravnost silne težkoče in so se zgodili celo slučaj, da so se izgubili akti, vsled česar je bilo mnogo uradnikov oškodovanih.

Skandalozno je tudi **postopanje z miloščinarji** bivše južne železnice. Znano je, da je ves promet in osobe Južne železnice na našem ozemlju prevzela državna uprava. Poprej je uprava Južne železnice odgovarjala prosilcem, da ne morejo dobiti več, ker tega ne bi dopustila država. Sedaj pa državna uprava odgovarja miloščinarjem: »Saj tudi pod Južno železnico niste imeli več.« Tako ti siromaki danes nimajo gospodarja, do katerega bi se mogli obrniti za ono, kar imajo pravico zahtevati. Govornik opozarja na nezadovoljnost **zaradi draginjskih doklad** ter pričakuje, da bo vlada meseca marca sklenila in predložila nove draginjske doklade, ki naj se izplačajo s plačo dne 1. aprila. Opozarja le, da ni vlada pokazala nobenega smisla, da bi to tako važno vprašanje nujno rešila v okviru zakona. Konstatira slučaj, da je bilo v preteklem letu pod novim finančnim ministrom izvedeno izenačenje draginjskih doklad, tisto radikalno izenačenje, pri katerem so samo črtali nekatere razrede, ne da bi se ozirali na ves sistem. Tako je prišlo do velikih anomalij. Dogodili so se slučaj, da dobi sluga, če je penzioniran, stanarinsko doklado, aktivni sluga pa ne. Dogaja se tudi to, da imajo sluge, ako so penzionirani večje prejemke nego v aktivni službi, kajti penzionist s polno službeno dobo ima iste prejemke, kakor aktivni sluga. Po nekem drugem § pa ima penzionist še stanarino, ki je aktivni sluga nima. Meseca aprila lanskega leta se je delegacija finančnega ministrstva v Ljubljani zaradi nejasnega zakona in številnih kontradikcij, čeprav so finančni organi, kakor je splošno znano, vestni uradniki in še bolj papeški kakor papež sam, obrnila na finančnega ministra za tozadevno pojasnilo. Tudi govornik sam je napravil mnogo korakov, toda državno računovodstvo na njegovo vrgenco sploh ni odgovorilo, kako naj delegacija postopa v teh slučajih.

Poslanec Reisner je navajal še polno drugih slučajev in kritiziral nato jako ostro **uredbo o razvrstitvi uradnikov**, ki je bila popolnoma nepravilno donešena. Izjavil je: Ako hočete dobiti dobro administracijo, se mora najprej izpremeniti uradniški zakon v četrtem poglavju in potem sestaviti nova uredba. (Klici: Tako je!) Uredbe se ne smejo smatrati le kot pripomoč, da se urede uradnikom nove plače, temveč jo moramo smatrati predvsem kot glavno potrebo za izboljšanje naše uprave in administracije. Uradnikom pa se morajo dati taki prejemki, da jim bo omogočeno dostojno gojenje. Podpredsednik skupščine opozarja govornika, da je njegov čas že potekel. Posl. Reisner: Ne morem, dokler ne ožigosam **sramotnih predujmov**, ki jih je dala država svojim nameščencem. Toda med tem, ko so vsi državni nameščenci, ki niso bili reducirani, dobili predujme za januar in februar, jih niso dobili nameščenci bivše Južne železnice, ki zaman povprašujejo, kdo bo plačal. Upravni odbor Južne železnice, od katerega bi mogli to zahtevati, ne obstoja več, naša država pa je s prevzemom Južne železnice odtegnila uslužbencem celo vse beneficije, ker jih nimajo tudi državni uslužbenci. 1. januar in 1. februar sta že minula, a oni še vedno niso prejeli predujmov in se jim kratkomalo odgovarja: »Vi niste državni, vi ste južni železničarji!« Proti takemu postopanju moramo protestirati z vso odločnostjo. Temu

škandalu je sledil sedaj še drugi. — Kakor se čuje, stari državni železničarji ljubljanskega območja niso dobili plač za marc. Kam vodi taka brezglava in brezsrčna politika? Kaos postaja od dne do dne večji.

Popolni kaos je zavladal tudi **pri izvedbi redukcije**. Ves ta težaven problem se obravnava povsem mehanično in povrh še partizansko. Percentualna redukcija je povsem zgrešena pot. Najprej bi bilo treba reducirati odvišne oddelke državne uprave, poenostaviti administracijo, ukiniti nepotrebno poslovanje in preiti šele nato k redukciji personala. Ne pa tako, kakor dosedaj, da se pri redukciji mečejo na cesto rodbinski očetje, ki imajo mogoče že polno službeno dobo, in taki, ki jim manjka samo še nekaj mesecev do polne službene dobe in to koncem decembra preteklega leta samo zato, da dobijo penzijo po starem zakonu. To postopanje je **višek brezsrčnosti**. Pozivlja zato skupščino, da se pridruži njegovemu protestu; s pozivom, naj se nemudoma revidira redukcija in popravi zlo, ki je bilo napravljeno z njo. (Buren aplavz pri opoziciji.)

Govornik končno izjavlja, da nikdo sedanjemu režimu ne more zaupati. Njegov padec je predpogoj ozdravljenja. (Ponovno odobravanje in ploskanje.)

Ali je to rešitev našega vprašanja?

Državni uslužbenci so prejeli 1. februarja drugi obrok avansa, t. j. dve novi šestini vsote, katero jim je bila odredila vlada za mesece od oktobra 1923 do marca 1924. Nekateri so prejeli po 200 dinarjev, nekateri po 400, nekateri po 500. Povišanje plač pa bo znašalo približno po 10, 200 in 250 dinarjev mesečno. G. minister financ je obetal, da se bodo povišali prejemki najmanj za 25 %, in zato je iznos avansa skoraj vse razočaral. Neprijetnost je bila ublažena nekoliko s tem, ker je živel vsakdo prve tri mesece v lepih nadah, a v prihodnjih treh mesecih smo dobili dvojni obrok. Nezdgodno bo, seveda, ako po tretjem obroku, po 1. marcu, ko se bomo avansu že privadili, izostane izplačevanje avansa, ali da se — v najboljšem primeru — avans zniža za polovico. Izgleda namreč ni nikakega, da se bo čez mesec dni rešilo naše vprašanje nekoliko bolj radikalno.

Ko se je pred tremi meseci pričelo govoriti o avansu, je Glavni Savez — združene fantoma, brez edinstvene organizacije, brez ostre forme, brez življenja — krepko protestiral in je celo sporočil v nekem trenutku svojim članom, da naj zavrnejo avans: »Nismo ne slepci, ne berači! Ugled države počiva na nas. Ali nima država toliko sredstev, da bi spoštovala svoje svečane obljube? Nočemo avansa, hočemo plače, urejene po novem zakonu!«

Pred avansom se je pokazalo toliko energije, da je bila potrebna vsa sila naših narodnih običajev — Badnji dan, Božič, Novo leto — da prisili državne uslužbence k temu, da so sprejeli darilo. Omamljivemu pogledu na pečenice se ni moglo ustavljati niti združenje državnih nastavljenecv in državni uslužbenci so sprejeli prvi obrok avansa. Drugi obrok je bil že eskontiran, preden je bil še izplačan in ni bilo niti govora več o kakem odbijanju v znak protesta. Tretjega obroka niti zapazili ne bomo več.

Tretji obrok bo morda od državnih uslužbencev neopažen, ali neopažen ne ostane od onih, ki nam preskrbujejo kruh in meso, od mesarja in peka, od krojača in čevljarja in trgovca. Državni nastavljeneci so prejeli avans! 400 dinarjev jim je padlo z neba! Hitro, da nam plačajo dolgove. Pohitimo, da si zagotovimo bodočnost: povišajmo cene,

drugače bodo odnesli polovico trgovine zopet na upanje!

Samo en primer. Odkar je prišel famozni avans, se je podražilo meso skoraj po vsih mestih za 4 dinarje pri kilogramu. Ako porabi družina dnevno po en kilogram mesa, gre ena tretjina mesečnega avansa v mesarjev žep. In v malih mestih, kjer vodi sosed o sosedu točen račun! Tam vlada solidarnost v dobrem in hudem, v napadu in obrambi. Imitacija je zakon društvenega življenja. Kar je napravil mesar, napravi tudi pek in trgovec in vsak izmed častitih meščanov, katerim usoda ni naklonila — avansa.

Stvar je resna in neobičajno važna.

Celoten razred našega društva služi v zasmeh ostalemu društvu in sam sebi, **a ne toliko vsled svoje bede, kolikor vsled svoje neodpornosti**. Tudi delavci so reveži, tudi mnogo kmetijskega ljudstva je v bedi, ali niti eni niti drugi niso smešni. Državnim uslužbencem se izkazuje sočustvovanje v besedah, ali stvarno redko kdo resno pomiluje njihovo bedo. Ali zato, ker oni sami slabo shvatajo stvarnost svojega položaja? Ali zato, ker z vsemi svojimi gibanji pokazujejo globoko protislovje v svojem držanju: nastopajo kakor gospoda, pohajajo v kavarne, kadé najdražji tobak, a na drugi strani jadikujejo nad svojimi nizkimi prejemki. Ali morda zato, ker ničesar nočejo ali ne morejo učiniti, da se popravi njihovo stanje!

V javnost je bila vržena beseda: uradniški proletarec. Nič se tako temeljito ne učvrsti kakor netočna legenda in nič bolj glasno ne objavlja kakor lažniva formula. Pogrešno je govoriti o uradništvu kakor o proletarijatu. Proletarec je najmanj delavec, ki svobodno razpolaga s svojo delovno silo in živi od prodaje te sile kot sredstva za vzdrževanje. Moderen proletarec je evolucionarno bitje, prihajajoče iz male buržujske sredine, ali iz malega zemljiškega posestva, ali iz uradniškega kadra, ali predstavlja emancipiranega človeka, ki se zaveda svojega razrednega položaja, sposobnega za borbo in sicer za organizirano borbo, za razredni boj.

Državni nastavljeneci niso proletarci, vsaj ne v modernem smislu te besede, ker so vezani na državo, na hijerarhijo, na odrejen društveni sistem. Oni so preje payperi, ubožci, ako so slabo plačani, kakor je to danes dejstvo, ker je vsa njihova eksistenca spojena z državno organizacijo: oni se hranijo in dihaajo z organi države, kakor se hrani in diha dete z organi svoje matere. Njihova delovna sila se uporablja skoraj izključno samo v eni društveni sredini, v nacionalni in to v državni. V begunstvu so živeli uradniki od milosti, pred tem ko so zaslužili delavci dobro. Od Rusov beguncev so uradniki bili zadnji, ki so prišli do zaslužka in še ti le tedaj, ako so se odločili, da vrše posle »nižje« vrste.

Drugi razlog inferiornosti državnih nastavljenecv nasproti proletarcem je v njihovi nesposobnosti, da se organizirajo. Dejstvo je strašno in zdravi pameti skoraj nerazumljivo, ali resnično je: 200.000 državnih nastavljenecv v naši zemlji je neorganiziranih, raztresenih, razmetanih, da rabimo najrahlješe izraze. Toliko inteligentnih ljudi, toliko sposobnih šefov, a vse brez reda, brez organizacije!

Zadeva je vredna, da bi se jo preštudiralo globlje in dobro bi bilo, da bi se našel kak Werner Lombart, da bi analiziral psihologijo državnih nastavljenecv, teh ljudi z belimi rokami in uglajenih las. Odkril bi se globoki razlog, ki veže državnim nastavljenecem roke in noge in jih izroča brez obrambe varljivim obljubam ministrov, ki pri-

hajajo in odhajajo in brezsrčnosti trgovskega sveta, ki je trajen.

Za enkrat je vredno, da se ugotovi pojav, ki takorekoč karakterizira vso našo dobo: državni uslužbenci se proletarizirajo bolj in bolj. Najprej vsled tega, ker izgubljajo zaslonbo v domačem življenju svojih rodbin, ker odhajajo daleč od svojega mesta in so ostavljeni sami sebi, pravzaprav svoji plači. Dalje zato, ker večina državnih nastavljenec ne more več živeti od svoje plače in morajo opravljati še delo izven svojega službenega časa. Idejo službe državi in kralju izpodrivna bolj in bolj ideja prodaje svoje delovne moči. In končno še to, da so se pričeli organizirati v strokovna združenja in tudi v borbene sindikate.

Prerano je še, da bi govorili pri nas o proletariziranju drž. nastavljenec, zlasti vsled tega, ker je država še vedno največji delodajalec za intelektualne delavce. Privatna podjetja še niso dovolj razvita in svoboda kretanja uradništva je še neznanost, ali je celo popolnoma uničena z našim zakonom o zaščiti države. Ker tvorijo državni nastavljenec del države, ne morejo osredotočiti vso svojo borbena moč na državo samo, niti ne v poedinih strokah, kaj šele v vsej celoti. V drugih državah se je šlo v tem smislu mnogo dalje: na Angleškem je prišlo do štrajka žandarjev, a na Francoskem so se borili pred nedavnim časom policaji za draginjske doklade zaeno z vsemi ostalimi državnimi nastavljenec. Seveda obstoje v teh zemljah močne federacije uradniških organizacij, ki

pomagajo v borbi druga drugi, prav tako kakor delajo delavski sindikati.

Državni nastavljenec se varajo, ako mislijo, da se bo izboljšalo njihovo materialno stanje z avansom ali s povišanjem nominalne plače. Nikdar ne bomo imeli takega proračuna, ki bi trajno zadovoljeval preveliko armado državnih nastavljenec. Plače se lahko povišajo, ali denar bo izgubljal neprestano svojo kupovno moč in državni nastavljenec bodo vedno v enakem položaju. Preveč jih je, to je jasno. Njihova vrednost bo ostala nizka vse dotlej, dokler se ne bo na delovnem trgu povpraševalo po njihovi delovni sili namesto, da je je v izobilju. Do tega pa se pride le z industrializacijo državne službe, to je s takšno organizacijo, ki je v veljavi v vsakem privatnem podjetju: za vsak posel upotrebiti le točno določeno število ljudi, postaviti vsakogar na svoje mesto, plačo določiti v sorazmerju z izvršenim delom.

Prvi korak k industrializaciji bi bil: da bi zapustili državno službo vsi oni, ki bi lahko izvrševali kak drug posel in da bi starši ne pošiljali svojih otrok v gimnazijo, nego v obrt, v industrijo, h kmetijstvu, k produktivnemu delu.

Dragoljub Jovanović v »Politiški« z dne 7. februarja 1924.

Rabljeni pisalni stroji FRANC BAR
PISALNI STROJI
barvni trakovi, ogljen papir in vse druge pisarniške potrebščine
Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. Tel. 407.

Nove sodne takse.

(Ponatis iz »Jutra«.)

Tarifne postavke	Stalna prisotbina	Odstotek
	Din	
a) delniških, bančnih, kreditnih, hranilničnih in vobče denarnih, trgovskih, industrijskih, komanditnih na akcije		
b) zadrug in hranilnic po regulativu, kolikor niso oproščene s posebnim zakonom	20	
Za sodni razglas odobrenih izprememb v pravilih teh družb in zadrug se plačuje ena petina te takse, kolikor niso oproščene s posebnim zakonom		
Za sodno protokoliranje nedelniških podjetij, poleg takse za		
a) bančnih	4000	
prošnjo po tar. post. 1.	154	
b) menjalniških	3000	
c) zastavljajniških	5000	
Če se taka podjetja ne potrjujejo pod osebnim ali drugim imenom, nego pod imeni, ki se navadno dajo delniškim družbam, je plačati petkratno takso te postavke.		
Za sodno protokoliranje trgovske ali industrijske firme, poleg takse za		
prošnjo po tar. post. 1.	156	
a) v Ljubljani in Mariboru	500	
b) v drugih mestih	300	
c) v trgih in vaseh	150	

Vestnik.

Smrtna kosa. Umrl je v Slov. Bistrici v ponedeljek 25. febr. ob četrt na tri pop. po dolgem težkem trpljenju v 75 letu svoje starosti g. Fran Lederer davčni izvrševalec v pok. Pokojni je služil 43 let in 7 mesecev pri davčnem uradu v Slov. Bistrici in je opravljal svojo naporno službo kljub visoki starosti vestno do zadnjega dne pred njegovim težkim obolenjem. Vpokojeni je bil 1. febr. tl. vsled česar ni vžival dolgo zaslužene pokoja. Čast in lep mu spomin!

Društvo državnih pisarniških uradnikov za Slovenijo s sedežem v Ljubljani ima svoj redni občni zbor dne 16. marca 1924. ob 8. uri zjutraj v gostilni »Pri Ložarju« na sv. Jakoba trgu s sledečim dnevnim redom: Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora, poročila predsedstva, določitev članarine za prihodnjo poslovno dobo, volitve novega odbora in slučajnosti. Na občnem zboru poročila tudi tajnik Glavnega Saveza Pero Millošević iz Beograda. — Odbor.

Sodnopisarniški izpit Društvo pisarniških uradnikov in oficijantov za Slovenijo v Ljubljani se je dolgo časa borilo da je izvojevalo pravico ženskam polagati izpite. — Pred nekaj dnevi je napravila kot prva ženska sodno pisarniški izpit

pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani, gdč Antonija Fister, pisarniška oficijantinja okrajnega sodišča v Radovljici s prav dobrim uspehom. Čestitamo.

Zanimivosti. Kakor znano razpravlja sedaj Narodna skupščina načrt proračuna za leto 1924/25. Doslej je došla na red vrhovna državna uprava in so pri tej priliki nekateri poslanci iz opozicije krepko nastopili za naše zahteve. Iznesle so se tudi zanimive kritike o postavki, ki je bila v razpravi. Tako je n. pr. poslanec Moskovljevič, zemljoradnik, kritiziral postavko za skupščino. Pri tej priliki je dejal: Izdatke za skupščino je treba zmanjšati in zlasti je treba odpustiti nepotrebno osobje, a ostalo bolje plačevati, ker je mnogo takih, ki sploh ničesar ne delajo. V skupščini je sledeče osobje. 40 administrativnih uradnikov, 28 stenografov, 23 strojepisk, 19 policijskih oseb, 8 korektorjev, 74 slug, 6 šoferjev, 16 specialnih slug, 3 invalidi, 8 upokojenih slug, 4 poštni uslužbenci, 72 pisarjev, skupaj 265 oseb. To pomenja, da pride na vsakega poslanca en uslužbenec, a na vsake tri poslance dve slugi, katere upotrebljajo mnogi poslanci kakor svoje domače službeniško osobje. Preteklo leto se je izdalo za skupščinske avtomobile pol milijona dinarjev. Dovolj je en avtomobil za predsednika,

a ne toliko, ker jih sedaj rabi vlada za to, da lovi ž njim po mestu svoje poslance kadar je v škripcih.

Samopomoč. Vsled skrajno slabih materijelnih razmer, v katerih žive državni nameščenci, so segli nekateri do samopomoči: revolver, vrvi, strup. Drugi, ki hočejo še živeti, a ne morejo, so si izbrali druga sredstva, da si ohranijo življenje. Žalostno je, da morajo državni uslužbenci krasti, da se morajo oprijeti tega najskrajnejšega sredstva samohrane. Kdo bi jim zameril, da so se poslužili v svojem obupu sredstva, ki jih končno pripelje na zatožno klop. Ko bi imeli naši delodajalci le trohico čustva pravičnosti, ne bi moglo priti nikdar do takšnih pojavov, o kakršnih poroča ljubljansko »Jutra« z dne 4. marca pod naslovom: »Obup sestradancev«. Pod tem naslovom prinaša sledeče poročilo izpred sodišča: Pred ljubljanskim deželnim sodiščem sem bil danes priča usodnih posledic uradniške bede. Določa opešani in do skrajnosti oslajbljeni so se zagovarjali trije urlužbenci južne železnice zaradi tatvine, ki so jo dogovorno izvršili na železniški progji med Trbovljami in Litijo. Vzeli so iz zalivkanega vagona 570 jajc (po 2 Din) in jih porazdelili med seboj, pri čemer pa so bili takoj zasadeni. Njihovi podatki pred sodiščem so napravili najgloblji vtis. Eden njih, 50letni Anton Logar, bolan, da komaj govori, je izpovedal, da dva meseca ni prejel plače ker si je bil vzel predujem za pogreb svojega sina, ki je bil utonil pri poplavi. Od tistega dne dalje so mu odtegovali (vštevši mesečne odbitke za aprovizacijo) celo plačo. Zagovornik dr. Frlan je v toplih besedah orisal obupni položaj železniških uslužbenecv in apeliral na sodni dvor, da naj iz sodne dvorane v obliki prostoreka izide klic in opomin državni upravi južne železnice, da naj se vendar malo bolj pobriža za gmotni položaj svojih uslužbenecv. Res, med tem ko beden železničar dnevno v najnapornejšem in najodgovornejšem delu tvega zdravje in celo življenje, dobiva letno prejemke ki običajni maškari ne bi zadovoljal za nabavo najnepotrebnejšega kostuma! Vsi obtoženci so bili v zlic temu spoznani krivim hudodelstva tatvine in z uporabo posebne milostj obsojeni vsak na 14 dni tež. ječe, v katero pa je všteti preiskov. zapor in so s tem že odsedelj kazen. Doma pa jih bodo sprejeli bolni in sestradani otroci... Ob tem poročilu ima človek občutek, da bi moral kdo drugi stati pred sodniki in se zagovarjati, a ne ti izčrpani, slabo plačani proletarci.

Pokojnina reduciranih uradnikov. Iz Beograda poročajo, da prihaja od reduciranih uradnikov na Državni svet veliko nezadostno opremljenih prošenj za pokojnino. Uradniki, ki so bili reducirani do 31. decembra m. l. in katerim se vojna leta štejejo v službeno dobo, morajo svoji prošnji za pokojnino priložiti tudi tisto številko »Službenih Novin«, v katerih je izšel ukaz o njihovem odpustu ali pa overovljeni prepis tega ukaza. V nasprotnem slučaju Državni svet prošenj za pokojnino ne bo jemal v pretres.

Za reducirane uradnike. Na seji narodne skupščine dne 20. februarja je prometni minister dr. Kojič odgovarjal na interpelacijo glede brezplačnega železniškega transporta za reducirane uradnike, ki se vozijo iz svojega dosedanega službenega mesta v svoje stalno bivališče. Minister je opozoril interpelante na člen 4. pravilnika, po katerem imajo uradniki pravico na 50% znižano vožnjo trikrat na leto. Po členu 10. uradniškega zakona imajo reducirani uradniki, ki imajo do pet let službe pravico do dvomesečne plače, drugi nad pet let do trimesečne plače. Minister je izjavil, da imajo reducirani uradniki v smislu pravilnika pravico do polovične vožnje po železnici s člani svoje rodbine pri vožnji v svoje stalno bivališče. Minister je tudi za to, da se jim dovoli brezplačen transport.

Kolekovanje pritožb na Državni svet. Po tarifni postavki 52. zakona o taksah in pristojbinah je postopati glede kolekovanja sledeče: Za pritožbe (tožbe), prijavljene državnemu svetu zoper ukaze ali postopanje vseh administrativnih oblastev je plačati takso 100 Din. Za državne uradnike pa je sledeča izjemna določba, pod »pripombo 1.«, ki se glasi: Za pritožbe (tožbe), ki jih vloga državni nameščenec pri državnem svetu zoper odločbe, s katerim se mu je kot državnemu uslužbencu prekršila pravica, se ta taksa ne plačuje v naprej. Pobre se naknadno samo, če državni svet potrdi odločbo zoper katero je bila pritožba (tožba) vložena. Plačilo odredi ali izvrši ono oblastvo, ki je izdalo prvo odločbo.

Izredni občni zbor

podpisane nabavljalne zadruge državnih uslužbencev r. z. z o. j. se bo vršil dne 25. marca 1924 ob 10. uri, v prostorih davčnega urada v Brežicah.

DNEVNI RED:

- 1.) spopolnitev nadzorstvenega odbora,
- 2.) razširjenje jamstva zadrugarjev,
- 3.) sprememba pravil,
- 4.) slučajnosti.

Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev
r. z. z o. j. v Brežicah

BREŽICE, dne 28. februarja 1924

Razširjajte „Naš Glas“!

ŠIVALNE STROJE

EXCELLA

z 10-letnim jamstvom
najfinejši izdelek kupite najceneje pri tvrdki

J. GOREC

LJUBLJANA, Palača Ljubljanske kreditne banke

PISALNE STROJE

kakor tudi ose potrebščine pri

L. Baraga

Ljubljana

SELENBURGOVA UL. 6/I

Mehanična delavnica (popravljalnica)

Tovarna čevljev Peter Kozina & Komp. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana-Breg 20, Aleksandrova cesta 1., Prešernova ulica; Zgreb, Račkoga ulica 3.

Modna in športna trgovina
za dame in gospode

P. Magdič

LJUBLJANA

nasproti glavne pošte.

Telefon int. 438.

Priporoča se za nakup vseh
pisarniških in šolskih potrebščin
tvrdka

M. Tičar, Ljubljana.

Priporoča se

modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Perje in puh

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg 8.

„Aikadont“

zobna pasta.

Glavna zaloga drogerija.

Anton Kanc, Ljubljana.

Razne vrste čevljev

od 50 Din naprej razprodaja

tvrdka

Henrik Kenda

Ljubljana,

Mestni trg številka 17

„ZVEZDA“ Ljubljana.

.. Gostilna pri „Kolovratu“ ..

Ljubljana, Pred škofijo št. 14.

Toči najboljša pristna štajerska (ljutomerska) in dolenska vina. Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporoča

Tomaž Bizilj.

EKT

Najboljše
toaletno milo

kr. dvornega dobavitelja se
dobi povsod. Glavna zaloga

A. LAMPRET
Ljubljana, Krekov trg.

Tovariši!

Kupujte svoje potrebščine le pri tvrdkah in obiskujte le lokale, ki inserirajo v „Našem Glasu“. Kdor podpira nas, tega podpirajmo mi!

Oblačilnica za Slovenijo r. z. z o. z. v Ljubljani

Centralno skladišče in prodaja na debelo v palači „Vzajemne posojilnice“ na Miklošičevi cesti poleg hotela „Union“. — Prodaja na drobno v Stritarjevi ulici št. 5 in na Dunajski cesti št. 29 v hiši „Gospodarske zveze“.

Samo prvovrstni češki izdelki! — Pred nakupom si oglejte naše zaloge!

Prva jugoslovanska tovarna dežnikov

Josip Vidmar

LJUBLJANA, Pred škofijo št. 19.

Najnižje cene! Solidna in točna postrežba
Popravila, preobleke.

Tvrdka Ivan Perdan nasledniki, Ljubljana

priporoča

Ciril in Metodove vžigalice.

Dobe se povsod. — Velika zaloga vsakovrstnega špecerijskega blaga po najnižji ceni.

Kavarna — Restauracija — Vinska klet

s prostranim senčnatim vrtom.

Točijo se pristna štajerska in dolenska — metliška vina, vedno sveže pivo „Union“ in „Zalec“. Sveža gorka in mrzla jedila po zmernih cenah vedno na razpolago.

Dnevno od 17. do 24. ure koncert,

Za obilen obisk se priporočata

Fran in Roza Krapeš.

Izdaja Osrednja Zveza javnih nameščencev in upokojevcev za Slovenijo v Ljubljani. Odgovorna urednica Štebi Alojzija. — Tiska Narodna tiskarna v Ljubljani.

Priporoča se I. Korenčan

trgovina pletenin, norimberškega in galanterijskega blaga na veliko in malo.

Cene nizke — postrežba točna.

Ljubljana, Mestni trg 20.

Tovariši!

Priporoča se Vam trgovina s papirjem, pisarniški in šolski potrebščini

Karol Till,

Ljubljana, Kongresni trg št. 8.

(lastnik Gruber in Pokovec).

Prvovrstno blago in zmerne cene.

Razširjajte „Naš Glas“!

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.
priporoča svojo zalogo

dežnikov in solčnikov
ter sprehajalnih palic.

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Tvrdka Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

priporoča najboljšo šivalno stroje „Gritzner“, potrebščine za šivilje in krojače, modno blago in galanterijo.

Gostilna pri „Sokolu“

Pred škofijo

Pristna dolenska in štajerska vina. Vsak čas gorka in mrzla jedila. — Nizke cene!

Pisalni stroj „IDEAL“ modela C

našmodernejšo konstrukcije.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradišče številka 10.